

nieuwjaarsboodschap van de president-directeur

Het is alweer een jaar geleden, dat ik U mijn Nieuwjaarswensen voor het jaar 1950 via de radio uit Nederland deed toekomen. Het is thans niet mogelijk mijn beste wensen voor 1951 via de radio uit te zenden, doch ik wil gaarne van de gelegenheid, welke „de Uitlaat” mij biedt, gebruik maken om U en Uw gezinnen een in alle opzichten voorspoedig 1951 toe te wensen en de hoop uit te spreken, dat Gods rijkste zegen ook in dit jaar in grote mate Uw deel moge zijn!

Ik wees er het vorige jaar reeds op, hoe moeilijk het jaar 1950 zou worden. Nu —op het einde van dit jaar— kan ik met dankbaarheid constateren, dat wij met vereende krachten onze weg in deze moeilijkheden, welke dikwerf geheel onvoorzien waren, hebben gevonden. Ondanks deze moeilijkheden, welke inderdaad zeer groot waren en welke grote persoonlijke offers medebrachten voor U allen, zowel van het varend als van het walpersoneel zijn er —vooral als wij aan andere groepen van het bedrijfsleven denken— vele redenen, welke ons over het geheel genomen tot grote dankbaarheid moeten stemmen.

Mijn beroep voor 1950 op U gedaan, hebt gij op voortreffelijke wijze vervuld en in niet geringe mate hebt gij mij daardoor in de mij opgedragen taak bijgestaan. Ik dank U daarvoor uit de grond van mijn hart en ik doe voor het komend jaar wederom een beroep op U, dat gij mij de steun, welke ik in 1950 in zo grote mate ontving, niet zult willen onthouden, daar ook het komende jaar ongetwijfeld grote moeilijkheden zal brengen, welke slechts te boven kunnen worden gekomen, wanneer wij vereend onze beste krachten aan de Maatschappij geven.

Het doet mij leed, dat wij de dag van 1 Januari, waarop het 60 jaar geleden zal zijn, dat de exploitatie van de K.P.M. in deze wateren een aanvang nam, niet officieel kunnen vieren. De internationale toestand en de moeilijkheden in dit land zijn van dien aard, dat feestelijkheden achterwege moeten blijven.

Het grootse verleden van de K.P.M. in deze afgelopen jaren en de wetenschap, dat dit tot stand is gekomen door de gezamenlijke inspanning van hen, die in deze jaren hun beste krachten aan de Maatschappij hebben gegeven, mogen U een aansporing zijn en U de vaste wil geven om met vereende kracht een evengrote toekomst voor onze Maatschappij te verzekeren.

Moge ik dan eindigen met U nogmaals een in alle opzichten gelukkig 1951 toe te wensen.

MR. W. M. HENS

VIJF JAREN

Voor U ligt het eerste nummer van de zesde jaargang van „de Uitlaat”. Een mijlpaal in de niet altijd even onbewogen geschiedenis van het K.P.M.-personeels- en voorlichtingsorgaan is hiermede bereikt.

Het is min of meer gewoonte om bij zulke gelegenheden even stil te staan, te overzien hetgeen werd bereikt, gemaakte vorderingen te belichten en —indien mogelijk— een blik in de toekomst te slaan. Dit, nu, is in het geval van „de Uitlaat” bijzonder moeilijk. De redactie ontveinst zich niet, dat het vooral het vijfde jaar niet altijd even vlot —en vaak ronduit slecht— is gegaan, wat de medewerking aan het orgaan betreft. Het aantal door K.P.M.-ers zelf geleverde bijdragen is steeds kleiner geworden. Eensdeels is dit, naar wij nemen te mogen veronderstellen, een gevolg van de bijzondere tijdsomstandigheden, de in vele opzichten bestaande onzekerheid en het feit, dat ieder van ons het te druk heeft met eigen zorgen om nog tijd en lust te vinden voor het schrijven. Anderzijds is dit te danken aan het feit, dat enkele van de oudere medewerkers, op wier periodieke bijdragen de redactie vroeger kon rekenen, de dienst van onze Maatschappij met pensioen hebben verlaten. Zij gingen dikwijls uit Indonesië weg met de belofte om ook van Nederland uit voor „de Uitlaat” te blijven schrijven, maar bij aankomst aldaar werden zij direct weer door de zorgen van alledag in beslag genomen en was „de Uitlaat” gauw vergeten.

De voorlichtingstaak van „de Uitlaat” is er daarenboven niet gemakkelijker op geworden. Onze Maatschappij staat in vele opzichten thans in het middelpunt van de belangstelling. Dit is een vaststelling van een feit, waarop wij niet nader behoeven in te gaan. Velen zouden ongetwijfeld iets willen horen over de Maatschappij-zijde van de diverse zaken, in verband waarmee tegenwoordig de naam van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij bij herhaling wordt genoemd, hier in Indonesië zowel als in Nederland. Wie hierover echter even nadenkt zal spoedig tot de conclusie komen, dat er onder de huidige omstandigheden verschillende onderwerpen zijn, waarover van de zijde der bedrijfsleiding bezwaarlijk mededelingen kunnen worden gedaan en waarover de voorlichting voorshands dus nog achterwege moet blijven. Dit is een situatie, die het personeel moet aanvaarden in het vertrouwen, dat de directie ongetwijfeld in deze zaken het beste tot oordelen bevoegd is.

Er is veel, waarover de redactie van „de Uitlaat” zou willen schrijven, doch waaromtrent zij uit weloverwogen Maatschappij-belang niet kan gaan voorlichten. Intussen heeft zij getracht om zoveel mogelijk interessante artikelen te brengen, waarvan kon worden verwacht, dat zij de belangstelling van het K.P.M.-personeel zouden wekken. Daarbij stond —en staat nog— op de voorgrond, dat aan eigen K.P.M.-kopy onder alle omstandigheden voorrang werd en zal worden gegeven. Dit is ook de richtlijn voor de toekomst, waarin —naar wij hopen— „de Uitlaat” in steeds stijgende mate op het terrein der Maatschappij-voorlichting werkzaam zal kunnen zijn.

—Redactie.

Kerstmis in Petamburan

Kerstnacht. Ergens op de gang, in een kamertje zit de nachtzuster. Voor haar op tafel ligt een boek. Ze leest, maar tegelijk waakt ze om, straks iemand hulp te verlenen. Stil tikt de klok boven haar kamertje. Ze tikt de eindeloze uren voorbij. Het wordt half vijf. Daar komt de verpleger om de patiënten wakker te maken voor het opnemen van temperatuur en polsslag. Dag in, dag uit, iedere keer weer, hetzelfde. Maar deze ochtend is het, of er iets is gebeurd. Men voelt het in zich als iets dat men niet kan waarnemen. Daar komt de zuster en zet een brandende kaars neer op ieder's tafeltje. Weer dat gevoel in ons.

Op eens klinkt er in deze nachtelijke stilte een lied. „Stille nacht, heilige nacht”. Het is het koor van het personeel van het ziekenhuis, dat in de gang opgesteld staat. Het gevoel in ons is losgebrand. Nu weet men het. Het is Kerstnacht. Weer is de Verlosser voor ons geboren.

Het gezang houdt even plots op, als het is begonnen en daar komt weer de zuster. Ze wenst iedereen een gelukkig Kerstfeest en brengt koffie met een stuk

kerstkrans. Het ontbijt wordt voor degenen, die mogen zitten, buiten op een versierde tafel geserveerd. Intussen zijn anderen bezig om alle kamers van de zieken in een Kerststemming te brengen. Ze sparen geen moeite om het den zieken zo aangenaam mogelijk te maken.

Onder het ontbijt worden er voor sommige patiënten bloemen gebracht. Om 10 uur worden de patiënten getraceerd op koffie met een gebakje en

worden zij verrast door het zangkoor van de Nassau kerk te Djakarta, dat enige Kerstliederen zingt en 's avonds is er in de „soos” een Kerstavond voor het personeel van het ziekenhuis. En ook de tweede Kerstdag is voor de zieken tot een onvergetelijke dag gemaakt.

Onze hartelijke dank voor deze geslaagde Kerstdagen, die ons zeer diep hebben getroffen en waaraan wij steeds met genoegen zullen denken.

Namens de patiënten:

P. H. Bastiaans,

5e wtk. K.P.M.

..... en op Tjipajong

Vrijdag 22 December j.l. namen 14 K.P.M.-ers bezit van de bungalow op Tjipajong. Dit clubje werd de volgende dag nog met 5 gasten vermeerderd. Zij waren allen de warme stad Djakarta ontvlucht om een frisse neus te halen en zich daarmee enigszins de illusie van een „koude Kerstmis” te scheppen. Dank zij „voordelige” Kerstdagen, alsmede een Islamietische feestdag, konden zij dit zo broodnodige verlof tot 5 lange dagen rekken.

Het zijn prachtige dagen geworden, niet in het minst door de „team-spirit”, die allen bezielde en die er oorzaak van was, dat inplaats van de in Tjipajong zo bekende „clubjes”, reeds vanaf het eerste ogenblik één grote familie ontstond. Verder werkten alle omstandigheden mee. Het weer, in de regentijd onberekenbaar als een vrouw, liet de Tjipajongers niet in de steek en Pluvius vertoonde zich slechts een enkele keer. De heer en mevr. Pesik hadden hun beste beentje(s) voorgezet en wisten met een grote boom, en versierselen de Hollandse Kerstseer dicht te benaderen.

Het zou te ver voeren deze 5 dagen te beschrijven. Er werd veel „gesport”. Zelfs volley-ball was mogelijk met een geïmproviseerd „net”. Er werd geborreld en dus gepraat.

Het hoogtepunt was de 1e Kerstdag, waarop om omstreeks 5 uur 's middags het feest begon en de langzamerhand gewoon geworden borrel, dank zij de brandende kaarsjes in de Kerstboom een bijzonder cachet verkreeg. Daarna volgde het Kerst-diner en al pronkten op het menu dan niet mooie Franse namen — zoals „thuis” in het Logeergebouw — en heette de „potage á la Reine” doodgewoon „Koninginnesoep”: bij ons, dank zij mevr. Pesik en onze onvolprezen kok, smaakte het er zeker niet minder om. Bij deze gelegenheid toonde de heer Noordhoek Hegt zich

een voorstander van korte tafelredoeringen.

Men bracht de avond in stemmige vrolijkheid door. Een succes bleek de door de heren Van Santen en Van der Kamp in elkaar gedraaide „Hersengymnastiek”. Zij hadden voor dit deel hun middagslaapje opgeofferd Zij mochten echter het genoegen smaken dat menige „kei” van een afdeling in het zand moest bijten. Een extra-applausje voor „Mieke”, in de persoon van mevr. Klein (met gong) is hier op zijn plaats.

Bij het hierop volgende spel, waar bij de heren op geraffineerde wijze moesten trachten de dames door een knipoogje naar hun (lege) stoel te lokken, toonde de heer Noordhoek Hegt zich een geboren „knip-oger”. Er werden vele veronderstellingen geopperd over de vraag, waar hij dat toch wel kon hebben geleerd. Jammer was het voor hem, dat de dames weer even gauw van zijn stoel af waren, als zij er op waren gekomen.

De avond vloog om. Om één uur 's nachts begon men gezamenlijk een gedicht over die dag in elkaar te zetten, dat zeer zeker een aanwinst voor de hedendaagse Nederlandse poezie genoemd mag worden en dat — indien het de strenge censuur (?) van „de Uitlaat” mocht zijn gepasseerd — U elders in dit blad hadde kunnen aantreffen. Zelfs de moraal ontbrak er niet aan. (*De redactie ontkent dit gedicht te hebben ontvangen!*)

Tegen het einde van de volgende dag was in Tjipajong de landelijke rust teruggekeerd.

Tot slot de moraal van dit epistel: volgende Kerstfeest laat nog even op zich wachten, maar wij hopen, dat de uitstekende stemming en de „gemeenschapszin”, die op deze Kerstdagen bleek, er voortaan ook op de „normale” weekends zal mogen zijn.

KARELTJE.

Dit is no. 1 - zesde jaargang van

de **Uitlaat**

Personeels- en voorlichtingsorgaan van de N.V. Koninklijke Paketaart Maatschappij.

Overname uit de inhoud van dit blad is slechts geoorloofd met bronvermelding.

Alle stukken, „De Uitlaat” betreffende, te adresseren:

Aan de Redactie van
„De Uitlaat”, p/a K.P.M.,
DJAKARTA.

In dit nummer:

Nieuwjaarsboodschap
President-directeur

Vijf jaar „Uitlaat”

Kerstviering

C. D. adopteert Baby

Weerschepen

Columbus' „Sante Maria" landde op Caicos Maar Amerikaanse geleerden willen er niet van horen

Twee hobby's heeft de 57-jarige kapitein Pieter H.G. Verhoog, gezagvoerder van de *Noordam*: zijn vak en... Columbus. Hetgeen niet zo verwonderlijk is, als men weet, dat kapitein Verhoog van die 57 jaar er 40 voor de Holland—Amerika-Lijn heeft gevaren en dat zijn ogen vele malen van de brug van vracht- en passagiersschip in dezelfde richting de horizon hebben afgezocht als vier en een halve eeuw geleden die van Columbus. Als zeeman en kenner van de oude Spaanse literatuur over dit onderwerp, had hij geen mensenleeftijd nodig om tot de verrassende ontdekking te komen, dat Columbus op zijn eerste tocht naar Amerika niet op San Salvador landde, maar dat het 't eiland Caicos moet zijn geweest, waar de *Sante Maria* het eerst het anker liet vallen. Zo gauw hij echter in Amerika probeert deze theorie te lanceren, wordt hem door de redactiebureaux der bladen en periodieken toegefluiserd:

„Wat zou de Amerikaanse historicus Morison daar wel van zeggen?" En de publicatie gaat niet door.

Gepraat, geschreven en... gelogen.

„Er is geen figuur in de geschiedenis, over wie zo oneindig is gepraat, geschreven en..... gelogen als die van Columbus," zegt de forse kapitein Verhoog, die de brug van de *Noordam* weer eens tijdelijk heeft verwisseld voor zijn leesfauteuil in zijn moderne woning in Noordwijk. Die leesfauteuil en de scheepvaart hebben het samen gedaan:

„Ik lees Spaans, zoals ik Engels lees, ook oud-Spaans. *Las Casas* 'Historia de las Indias' en de geschriften van andere oude Spaanse geschiedschrijvers wekten mijn interesse en..... mijn wantrouwen in de Columbus-geschiedenis.

Sedert geruime tijd gold het voor de Columbus-kenners en historici in het algemeen voor een uitgemaakte zaak, dat Columbus' landing op 12 October 1542 plaats vond op San Salvador of Watling Eiland—zoals het eens heette—en dat zijn kleine vloot daarna haar weg nam via de eilanden Rum Cay, Long Island (in de Bahama's) en Crooked Island.

De studie van de oude geschriften was lang en zwaar. Een bombardement vernielde in '43 mijn huis in Rotterdam-West en al mijn papieren. Maar ik begon opnieuw en ik weet nu stellig, dat Columbus eerst op Caicos landde, daarna Mayaguna aandeed, vervolgens de Acklin Island-groep en tenslotte Great Inagua."

Negen punten.

„Om een juist beeld te krijgen van Columbus' landingsplaatsen, moet je zeeman zijn en navigator en de oude Spaanse geschriften door en door kennen. „Dear mr. Morison" heeft nu wel een zeiltochtje gemaakt in die contreien en een dik boek geschreven over zijn ervaringen en zienswijzen. Maar iedere

zeeman, die de moeite wil nemen deze historisch-nautische puzzle uit te werken op een moderne zeekaart en de niet mis te duiden notities der Spanjaarden ter harte neemt, zal tot de slotsom komen, dat het Caicos en niet Watling Eiland moet zijn geweest, waar Columbus landde. Wanneer men mijn route „droogzeilt", zal men tot de overtuiging komen, dat ook de ankerplaatsen kloppen. Er zijn er niet zo bar veel daar. Ik heb twintig jaar lang in de Westindische wateren gevaren en ik ken er ieder hoekje en gaatje. Zelfs het licht, dat Columbus en Pedro Gutierrez de nacht voor de landing zagen, wijst er op, dat het Caicos moet zijn geweest, dat zij de volgende dag bereikten.

Ik heb in negen punten mijn theorie neergelegd. Prof. dr. T. H. Milo van de Leidse universiteit (vroeger officier bij de Kon. Marine) vertelde me, dat mijn theorie volledig klopt. Vice-admiraal jhr. H. van Nederlandse ambassade te Washington, die een historicus van betekenis kan worden genoemd, is er absoluut van overtuigd, dat mijn Caicos-conclusie de juiste is.

Onnodig te lezen.....

Commander John Lyman (Hydrographie bureau te Washington D.C. verzocht mij over deze materie een artikel te schrijven en het aan „The American Neptune" te sturen, er aan toevoegend, dat hij er zeker van was, dat een en ander „goed zou worden ontvangen". Voorts, dat „mr. Morison en hij met de uitgevers in goede verstandhouding stonden". Ik stuurde een artikel, waarin de „negen punten" waren vervat. Een jaar later was er nog niets gepubliceerd en na nog een half jaar ontving ik alles

terug, zonder dat er ooit een letter van was gedrukt. De achtergrond daarvan: prof. Morison.....

Tevoren had William C. Seabrook, publiciteitsagent van de H. A. L. te New-York, prof. Morison schriftelijk om zijn opinie gevraagd over mijn in Holland verschenen publicatie „Guanahani again" *).

Morison antwoordde met een paar regels: „Ik geloof niet, dat het enig nut voor mij heeft, om het boekje van kapitein Verhoog te lezen".

Zo ging het met alle pogingen om ook in Amerika mijn theorie gepubliceerd te krijgen. Altijd was daar prof. Morison, die op de een of andere wijze een publicatie in de weg stond. Wij hebben elkander nooit gesproken en mr. Morison vertikt het om een onderhoud met mij te hebben.

Gelukkig denkt men in Nederland anders over mijn voor de Amerikanen toch zo belangrijke theorie. Per saldo begint de vaderlandse geschiedenis van het Amerikaanse kind met Columbus. Niet alleen, dat het boekje „Guanahani again" is verschenen, maar op mijn laatste thuisreis met de *Noordam* was prof. Vening Meinesz aan boord en deze was enthousiast over mijn visie op deze materie. En zo zal ik binnenkort in het blad van het „Aardrijkskundig genootschap" hierover kunnen publiceren. Maar wat zal mr. Morison zeggen?"

*) Uitgeverij C. de Boer Jr., A'dam.

Telegram van de Raad van Bestuur

Vlak vóór het ter perse gaan van dit nummer, ontvingen wij bericht, dat van de Raad van Bestuur onzer maatschappij een telegram is ontvangen, ter gelegenheid van de Nieuwjaarsdag 1951, de dag waarop het één-en-zestigste jaar van de exploitatie van ons scheepvaartbedrijf werd ingeluid.

De Raad van Bestuur bracht in dit telegram tot uitdrukking, dat hij zich realiseert, dat de resultaten, welke in de afgelopen zestig jaren onder herhaaldelijk moeilijke omstandigheden zijn bereikt, te danken zijn aan de lofwaardige inspanning en opofferingen van de directies en het gehele personeel, voorheen en thans, en sprak zijn vertrouwen uit in de toekomst.

Voorts wenste de Raad het gehele personeel en hunne familieleden het beste toe voor 1951.

P R O M

per 1 Ja

Het is de redactie van „de Uitlaat“ een b

1 Januari 1951 te

Walpersoneel

Tot dienstchef de adjunctchef: P. A. van de Stadt (Vrachtzaken).

Tot adjunctchef de hoofdemployé's (A. C. Janssen; N. Waringa; L. A. J. te Boekhorst; L. van Dam; E. L. Rabé; H. L. Manson; G. de Maar; P. J. Prosé; A. F. van Heerde.

Tot hoofdemployé de employé's P. de Leeuw; L. H. Haeck; A. H. van Koeveringe; C. C. Karsseboom; R. A. Abalain; H. Hummelgens; M. J. de Lange; J. M. Dekker; P. Riem; D. J. Nooy; M. Dinkelman; G. J. Koper; R. H. B. Diesel; P. J. Heesterman; E. G. Purvis; Ch. C. van Zyll de Jong; R. A. Dekker; S. E. Doyer; Mr. D. H. de Jong; W. Fontijne; F. H. Schenkhuysen; G. W. H. Lugten; L. Boonstra; G. Takken; R. Koopmans; H. W. F. Strietman; W. L. Zinsmeester.

Tot hoofdbaas de baas-A E. A. Zijlstra.

Tot baas-A de bazen-B Tan Tjoen Hoat; P. L. Maas en C. Massee.

Tot employé de beambten mej. L. M. A. Bouma; R. Soerodjo; J. A. W. Frederik; W. G. de Bruin-Vermeer; A. Haye; W. F. A. H. Mangindaan; Njo Tjong Hoei; J. C. Huppenreuter; L. A. S. Ingram; J. H. C. Gorter; F. W. van Menxel; H. J. Gorter; E. R. Willems; Tan Tong Diong; Mevr. S. G. E. So Ping Lien The en L. J. Mangindaan.

Tot baas-B de beampte, N. van Joost.

Tot ladingmeester de beambten R. J. Voll; D. P. Zacharias; J. H. Ch. de Frank (Hfdphm.); J. L. B. Cassa (Hfdvnmn.),

Tot baas-B de onderbaas-A, D. Abrahams.

Tot onderbaas-A de onderbazen-B C. Ch. F. Timmermans; J. L. Ahrens.

Tot beampte de hoofdklerken 1e klasse R. R. Pelenkahu; H. B. Tielsch; E. F. Lugten; Liem See Koen (Coenraad); J. Huysentruyt; Djiem Seng Kie; F. L. Hoffman; W. A. Moraux; Tan Pek Tjoan; Mej. J. M. Purvis; E. Florentinus; S. B. Ferdinandus; E. C. Hetzscholdt; C. P. Sibbald; Tan Eng Sioe; Osman; Moehamad Noer; W. F. Knust Graichen.

Tot onderbaas-B, G. H. A. W. van Betuw (Opz. 1e kl.); J. H. Schulz (Opz. 1e kl.); W. F. Schuler (Opz. 1e kl.); F. A. Johann (Opz. 1e kl.); J. M. de Brunner (Voorman I).

Tot hoofdkass.- I Yap Boen Hian (Hfdkass. II).

Tot hoofdklerk I de hoofdklerken 2e klas, J. A. Pupella; Ch. A. Pattipeilohy; I. Dachlan; H. F. Supusepa; Djamhoeri Widjajapradja; L. Loyok; Tan Jo Han; F. H. Maengkom; Liem Kie Pieng; H. E. Soentpiet; Mej. E. Ong; J. Rambai; Mak Tjin Koen; A. Proehoeman; Liem Djauw Kong; Oei Bong Poen; R. Bawits; Abd. Rachman b. Tji Agoes; The Heng Tjoan; M. Soewarno; J. Pattikawa; A. A. Rotti.

Tot vertr.tikk./sters/HK. I de hoofdtikk./sters 1 klas, Samtarie; Tadjeri; Niman en mevr. E. W. Gang-Mulder.

Tot hoofdkassier II/HK. I, Go Tie Pin (Kassier I).

Tot pakhuismeester I/HK. I de pakhuismeesters II, A. Hehakaja; Th. Soplanit.

Tot voorman I/HK. I, R. Ticoalu (Voorman II).

Tot verplegers 1e kl./HK. I de verplegers I/HK. II Saadi; F. Masengi.

Tot stenotyp. I/HK. I de stenotyp. II. mej. J. A. M. Brouwer en mej. J. Pasché.

Tot hoofdklerk-II de 1ste klerken Sim Som Hoey; Oei Ek Ho; M. Leander; H. F. Sumendap; Alias; I. J. M. Hengst; Djid Siong Tan; W. M. Makaampoh; J. Pattikawa; Hamzah b. Kamaloedin; Tho Ping Wan; Made Parwa; Masaroedin; Moh. Sidik; Mej. H. M. Sarapil; D. R. Loen; Oey Yan Gie; J. H. Siahaya; Anem; J. Joseph (Lim); A. Ch. Jacob; H. G. J. Pattymanu; Khoo Sing Kang; S. W. Sual; Jo Tek Hoo; H. Spruyt; R. Soewarno Admosendjojo; R. Djatma; Wong Koon Chan; Moh. Saleh; Z. Zienoor; Hasan b. Z. Abidin.

Tot hoofdtikk/sters 1e kl. S. R. HK. II de hoofdtikk/sters II E. M. Pijpers; A. H. Latumeten; F. A. Pattikawa; Sabilah en Achmad Jahja.

Tot kassier I/HK. I de kassiers II, Khoo Beng Chin en Jap Song Hie.

Tot pakhuism. II/HK. II, Saimin (Pakhuism. III).

Tot hoofdtel./HK. II mej. B. S. Brockholz (telef. I).

Tot 1ste klerken de 2de klerken, Tjia Djie Liong; Hamid; Arsad Ladandoe; Abd. Moetalib; Soekra; Jo Ae Kok; A. Siregar; Nahir Rikin; Darmansjah; Machmoed Mozin; Baharoeddin; A. G. Maengkoim; K. Simorangkir; Soehandi; Sadoel Sasro-

Allen bevorderden we

NOTIES

uari 1951

nder genoeg de volgende bevorderingen per
nen bekend maken:

soewignjo; J. Siregar; O. Ishack; S. Sanglir; Amir Sjah; R. Soeratman; J. A. J. Wakkary; Jap Pang Ho; H. Djoela; A. Sundah; A. Padenke; F. C. Leander; Cheah Lean Sui; J. N. Wee; Moh. Sjah; B. F. Telehala; Kiong Tian Hong; Mej. T. Tjoeng Sioe Lay; V. Leander; M. Tarmidi Sastrosaputro; Boerhanoedin; Wijono al Ngadimin b. Atmataruno.

Tot hoofdtikk/sters 2e kl. S. R. 1e klerk de tikk/sters I Soedirman; Moh. Amin Mascot; R. Donsu; R. Soehardjo; Ms. Soekardi; Mej. Soerijahan; R. A. Soemantri.

Tot telef. 1e kl./1e klerk de telefonisten II, mevr. M. Nachtegaal; mej. J. J. Buskop.

Tot pakhuism. II/1e klerk de pakhuism. III, S. T. Teng O. H. Waworuntu en Bong Sjak Hin.

Tot voorman II/1e Klerk de voorlieden III, Samidjan en A. Lila.

Tot 2e klerken de 3e klerken, Oemar; Dapid; Matalipan; M. Oesoep; I. Wajan Tegeg; Ilias; A. H. Waworuntu; Soehandi; Satani; Sarip; Soedjono; M. Nathanael; Kaleb Sabadjan; Moertani bin Bidin; Mohamad Djami; L. Sastromitojo; Warsiman; Abdullah Ladandoe; Moh. Arsad b. Rawi; A. Lorianus; Doelrakoeb al Hardjosepoetro; Djoehari; Entong b. Piin; Djoeng Lip Hian; Achmad; Kiong Yeow Lim; A. Hasan; Goesti Darmani Norgan; Abd. Sjoekoer b. Damiri; F. Dengah; Ktoet Mantera; E. Karwita Kombola; P. A. Wowor; Tan Tjong Goan; G. Mesakh; Sjamsoe Anwar; E. A. F. Mamentu; Asmat Salim; Sampar b. Miroen; J. Soediat; Empi Effendi; Imam; Nie Hong Tjiang; P. Talahatu; Moh. Nadi.

Tot tikk/sters 1e kl. S. R. 2e klerk de tikk/sters II Boerhanoeddin; Mej. J. C. Ludon; H. Karniwa en Chui I Chuan.

Civiele dienst

Tot proviandklerk de leerl.-proviandklerken M. Nussy, D. M. Ph. Mamahit, S. M. Manoppo, J. A. Sondakh, W. W. Ares, R. E. Paoki; F. R. Kumambong en A. G. Roringpandey.

Nautisch varend personeel

Bevorderd tot gezagvoerder de 1e stuurlieden:

L. F. Egeter; J. H. de Schepper; G. G. Gerdingh; J. D. J. Postma; A. C. v.d. Kieboom; C. le Poole; A. Spaans; J. den Hartog; W. C. Korving; W. v.d. Rest; J. A. v.d. Broek Humphrey Jr.; J. Hamerslag; G. Zweegman.

Tot 1e stuurman de 2e stuurlieden:

Ad. de Best; D. D. Minnema; F. W. Bismeyer; D. J. Albrecht; B. Tijnstra; G. W. Zwarts; D. L. Tol; T. M. Kuipers; P. F. Albrecht; F. H. Wolff; H. Bouwman; J. K. Minderhoud; E. Dijkstra; Th. ten Klooster; S. J. Krijt; G. A. H. Schoenmakers; J. J. C. Jansen; B. H. Niessen; A. A. Dekker; J. W. G. v. Haaren; J. H. G. Mesters; H. P. Valk; C. Tjebbes; C. P. v.d. Mije; G. Potjewijd; J. B. v.d. Blink; F. Verburg.

n wij van harte geluk.

Tot 2e stuurman de 3e stuurlieden:

M. G. P. Zindel; A. Mulder; J. Grin; K. A. Czech (terugw. tot 1 Jan. '50); Tj. v.d. Molen; W. v.d. Graaf (terugw. tot 1 Jan. '50); Th. Terhorst; J. Slijper (terugw. tot 1 Jan. '50); C. W. v. Maanen; T. Zuidema; H. Hofmeyer (terugw. tot 1 Juli '50); P. Starkenburg; W. A. M. v. Koningsveld (terugw. tot 1 Juli '50); G. Kluen; J. W. G. Thorborg; Ch. F. Schlüter; D. J. Uitenbroek; H. Pronk; W. Brandt; H. Niermans; M. M. Adamse; H. Muys P. J. J. Maas J. W. Wagemans; B. J. Hennephof; D. J. Hueting; J. Touw; A. Thiescheffer; J. F. A. Janssen; H. Buth; M. Kerkhoff; J. A. Haringsma.

Tot 3e stuurman de 4e stuurlieden:

A. M. de Waard; J. J. v.d. Riet; F. W. Kaptijn; H. J. Wulfraat; W. L. M. v. Troost; G. E. Bod; H. J. Brons; R. V. Brouwer; H. de Geest; P. Hoekstra; A. S. Horrel; K. P. C. A. Gramberg; H. Stoter; W. G. G. Beerekamp; E. v.d. Wetering; Ch. L. Rogge; G. Hoevenaars; C. Bakker; D. J. M. Runhardt; Th. H. Rappard; G. E. Kaersenhout; B. Th. W. M. Hoppenbrouwers; R. de Quack; G. Ch. F. Nowack.

Technisch varend personeel

Bevorderd tot hoofdwerktuigkundige de 2e werktuigkundigen: J. Goosen; E. W. de Haas; J. F. de Vries; K. E. Mouthaan; T. A. Langedijk; B. Engelen; A. H. v/d Sloot; B. J. Huigsloot; M. Zander; J. J. Tazelaar; J. Hage; J. Dikstaal; A. Augusteyn en J. P. H. Heule.

Tot 2e werktuigkundige de 3e werktuigkundigen: P. S. Kalfsbeek; J. J. Teutscher; C. van Huizen; H. H. W. Groot; H. J. van Reenen; J. Koke; G. R. Hommes; Ch. P. Verhaar; A. C. Boelaars; J. de Haas; H. F. Huzink; C. Schavemaker; H. Ph. Kuyp; T. van den Dool; M. Aboebakar; G. Teeuwissen; J. Pronk; R. J. de Vries; P. A. de Vlieger; J. B. Jens; G. Jansen; N. Esteie; A. Bakker en F. H. Niël.

Tot 3e werktuigkundige de 4e werktuigkundigen: A. J. Blok; W. de Graaf; D. Vinke; J. W. Bakker; F. Th. van Hove; G. J. Kuit; J. B. Visser; W. E. Wouterling; L. Boom; H. J. Citeur; B. Bronsvoort; W. Duba en L. R. Kreeuseler.

Tot 4e werktuigkundige de 5e werktuigkundigen: J. den Rooyen; C. D. de Jong; J. Winter; C. E. Joosen; E. Scheidema; C. F. Nemmers; Irzan; H. Kruyshaar; J. A. M. Gemke; T. L. Hoop; C. Adriaanse; S. J. Wijbenga; B. Stigter; B. Root; H. J. E. Evers; D. Bus; A. W. Voshol; Tj. Smit; E. J. Fiege; M. Carols; W. van Dam; H. van Dam; J. G. A. Munter; C. J. Krug en F. J. Hillighekken.

C.D. adopteert baby:

Peter van Heusden geïnstalleerd

Plichtigheid op Kebajoran

Onder auspiciën van de Civiele Dienst van onze maatschappij heeft op Zondagochtend, 17 December j.l. op Kebajoran een kleine „plichtigheid” plaats gehad, ten huize van C.D.-employé Van Heusden en zijn echtgenote, wier op 3 December van 1950 geboren zoon Peter door dienstchef Mulder in de standaard-rang van baby werd geïnstalleerd en daartoe —gelijk dat heet— „reglementair uitgerust” werd. De installatie geschiedde in aanwezigheid van de ouders en grootouders van vader's zijde, alsmede het voltallige Europese C.D.-personeel, dat elk het zijne had bijgedragen.

Nadat de genodigden zich in colonne —in de voorhoede waarvan de heer en mevrouw Van Riemsdijk reden— naar Kebajoran hadden begeven, had in de K.P.M.-huize Van Heusden de ontvangst plaats door de vader, die zich in de voorafgaande dagen in het zweet had gewerkt om de onderscheidene voorbereidingen te treffen. Het bleek o.m. vrijwel onoverkomelijke moeilijkheden op te leveren enkele staven ijs van de stad Djakarta naar de satellietstad Kebajoran te krijgen. Een tweetal staven, dat op Zaterdag 16 December derwaarts werd gezonden, schijnt nimmer te zijn aangekomen en is vermoedelijk ergens tussen Djakarta en Kebajoran gesmolten (een eigenaardige eigenschap van ijs, dat aan warmte wordt blootgesteld). Erkend dient echter te worden, dat het harde werken van de familie Van Heusden bijzonder gunstige resultaten had opgeleverd. De tafel was goed voorzien.

Kort na aankomst, nam dienstchef Mulder, sprekend namens de Civiele Dienst, het woord, dat hij in het bijzonder richtte tot de zich verder van niets bewust zijnde 14 dagen oude employé Peter van Heusden, die op de schoot van zijn mama bijzonder ongeïnteresseerd de ceremonie volgde en daarbij af en toe geluiden maakte, die niet uit z'n mond schenen te komen.

Het inleidende woord werd gevolgd door voorlezing en overhandiging van een keurig gecalligrafeerde oorkonde, waarvan de inhoud als volgt luidde:

„Wij,

C. D.-ers van Hoofdkantoor en Tg.-Priok, hebben besloten en goedgevonden de eerstgeborene van het echtpaar Van Heusden, genaamd

P e t e r,

geboren 3 December 1950 te Djakarta, op te nemen in de rangen van het Civiele Dienstpersoneel der Koninklijke Pa-

ketvaart Maatschappij, met de standaardrang van

B a b y.

Te dien einde zal, volgens oude gebruiken, op Zondag 17 December 1950 ten 11 u. v.m. ten huize zijner Ouders deze C. D.-baby worden voorzien van de attributen Zijner Hoge Waardigheid.

Het is van deze datum af hogerge-noemde baby vergund in alle luiers, slabbetjes en beddegoed het wapen van de C. D. te voeren te weten:

een gekruiste soeplepel en vork in zilver, gekroond door een bloemkool.

Gegeven te Djakarta, den zeventienden December van het jaar een duizend negenhonderd en vijftig”.

Vervolgens gingen de onderscheidene leden van het aanwezige C.D.-personeel over tot overhandiging van hogerge-noemde attributen. Al deze opvoedkundige zaken waren vergezeld van kaartjes en/of gedichten, waarin levenswijs- en dwaasheden werden uitgestort met een liberalisme, dat de C.D. bepaald waardig was.

De volgorde, waarin deze zaken werden overhandigd aan Papa van Heusden —als gevolmachtigde van de jeugdige Peter— herinneren wij ons niet goed meer. Wij volstaan dus met een eenvoudige opsomming. Daar waren 1 (een) minuscule bierglaasje met oor (voorzien van een voortreffelijk gedicht, waarin de historie van het bierdrinken werd verhaald, via schedels van Kanninefaten tot moderne bierpullen); 1 (een) gemeïlleerd babybadje (voorzien van de opmerking, dat gezien de transportmoeilijkheden het strand van Priok een beetje uit de buurt was, zodat Petertje van nu af aan de Jachtclub aan huis zou hebben); 1 (een) rubberbijtring (van de afmeting van een behoorlijk formaat autopedband en vermoedelijk afkomstig van een ringwerpspeel); 2 (twee) zuigflessen met als inhoud twee flessen bier en een fles jenever (met als recept: een deel melk op twee delen bier); 1

(een) maatglasje (om Petertje reeds van het begin af aan te leren alles met mate(n) te doen); 1 (een) eierdop; 1 (een) mattenklopper (een bijzonder nuttig paedagogisch instrument); 1 (een) pureestamper (van de afmeting van een zeer behoorlijke boomstam); 1 (een) niet nader te omschrijven stuk nachtvatwerk (eventueel te gebruiken als eenvoudige rustplaats en voorts wel op de groei berekend); 1 (een) in zilver uitgemonsterd nummer „1” (met de toevoeging, dat de nummers 2 tot en met 12 later door de C.D. zullen worden nageleverd); 1 (een) medaille (hem door dienstchef Mulder als teken van waardigheid op het blauwe babyjakje gespeld) en 1 (een) Zuidwester (om de levensstormen mee te trotseren).

Niemand zal kunnen ontkennen, dat Petertje van Heusden hiermede goed is uitgerust voor zijn nauwelijks aangevangen wandeling op het levenspad, waarbij hij verder zal worden geleid door speciaal uit te geven „kruip-orders”, zolang Petertje nog niet oud genoeg is om „loop-orders” te begrijpen. (Soms zijn die zodanig, dat ook volkomen volwassenen ze niet begrijpen.....).

Na de uitreiking van deze attributen werd Petertje te bestemder plaatse ter ruste gelegd, vanwaar hij reeds na korte tijd luide protest aantekende, dat hij —voor wie tenslotte de hele plichtigheid in de eerste plaats was bedoeld— op zodanig hardhandige wijze van verdere deelneming werd buitengesloten.

Er werden nog heel wat grapjes gemaakt die morgen op Kebajoran en er zullen maar weinig babies zijn, die op zo jeugdige leeftijd al een zo luisterrijk onthaal hebben gehad. Op deze „plichtigheid” past een variant op de beroemde woorden van Winston Churchill: „Nooit in de geschiedenis van de K.P.M. hebben zoveel C.D.-ers zich zo gek gedragen voor zo'n klein joch”. Al vinden wij —doch dat is een geheel persoonlijke opinie— dat de C.D. met deze „adoptie” een gevaarlijk precedent heeft geschapen. Stel je voor, dat van nu af aan alle K.P.M.-babies een dergelijk onthaal te beurt zou vallen.....

En terwijl de kleine Peter enthousiast z'n longen lag te oefenen en een bezorgde Vader van Heusden telkenmale zijn gasten verliet om in de slaapkamer een kijkje te gaan nemen, bleven de C.D.-ers nog geruime tijd bijeen. Het bleef alles echter in de geest van de Zondag en te ongeveer 1 uur in de middag aanvaardde de stoet de terugreis naar Djakarta.

J.B.B.

◇ Een aantal 4e stuurlieden is onlangs in dienst onzer maatschappij getreden; het zijn W. I. Lathuru (29 Nov.), J. Emanuels (1 Dec.), H. G. Tan en N. Jans (beiden op 13 Dec.), C. V. Komansilan (14 Dec.) en M. J. P. Hahijary (28 Dec.).

◇ Gedurende de afgelopen weken hebben te Djakarta in de lokalen van de Djawatan Pelajaran examens voor stuurlieden en machinisten plaats gehad. Bij onze technici slaagden voor het *Voorlopig Diploma*: de 11. wtkn. Liem Khiem Tjo, R. H. Damwijk, F. Poelstra, F.L.J. Mager, A. E. Brard en A. J. A. W. Sahanaja. Voor het *Diploma-A* slaagden van onze maatschappij: de 4e wtkn. L. Boom, J. H. Pastor, H. de Kreek, G. Homburg, H. J. Citeur, W. E. Woutering, J. v. Willigen, W. de Graaf, D. Vinke en B. Bronsvort. Voor het *Diploma B-II (nieuw)* slaagde 3e wtk. J. A. Smaak en voor het *Diploma B II (oud)* slaagden de 2e wtkn. B. Sjouw en C. den Hartoog, alsmede de 3e wtkn. Ch. P. Verhaar, C. Schavemaker en H. J. van Reenen. Voor het *Diploma C-I (oud)* slaagde 2e wtk. P. Koppels.

Bij de nautici van het varende personeel onzer maatschappij slaagden gedurende de examens in December voor het *Diploma 1e rang GHV* de 2e stm. J. Schaap, voor het *Diploma 1e rang GHV Theoretisch*: 2e stm. D. v. Hekken, voor het *Diploma 2e rang GHV* de 3e stl. K. A. Czech, W. v. d. Graaf, J. Slijper, H. Hofmeyer, en W. A. M. Koningsveld. Het *Diploma 3e rang GHV* werd behaald door de 11. stl. W. I. Lathuru, J. Emanuels, H. G. Tan, H. Jans, C. V. Komansilan en W. R. Abels.

k. p. m. - Journaal

◇ Met het m. s. *Oranje* arriveerden op 30 December j.l. te Tandjung Priok uit Nederland empl. J. W. A. Boerma, op doorreis naar Makassar, de 5e wtkn. H. G. van Spankeren, J. H. Bohté, P. Stehouwer en B. C. Swart. In het kader der gezinshereniging reisden ditmaal met het m.s. *Oranje*: Mevr. K. Brandt-Smid (echtgenote 3e stm. Brandt), Mevr. A. M. P. Jongejan-

Priok binnengelopen, en niet zoals abusievelijk in het vorige nummer van de *Uitlaat* werd vermeld op 16 December. Het schip heeft een voorspoedige maidentrip achter de rug.

◇ Op eigen verzoek werd met ingang van 8 December j.l. eervol ontslag verleend aan 4e stm. J. J. Sprey. Hij vertrok met het ms „Ranchi” 23 Dec. j.l.

◇ Uit Nederland arri-

zijn de heren C. J. Krug (9.9) F. J. Hilligehekken (11.9.) J. Vorenkamp 23.9.) H. van Vliet (21.10) en A. J. A. W. Sahanaja (8.12.).

◇ De 4e wtkn. G. Homburg en J. van Willigen werden resp. op 29 November j.l. en 1 December j.l. bevorderd tot 3e wtk.

◇ Op 6 en 14 December resp. werden de 11. wtkn. P. Loppies en H. L. Latoperissa op de vloot geplaatst.

◇ Met de *Constellation* vertrok op 16 December j.l. naar Nederland Hoofdempl. J. H. Klein met gezinsscheidingsverlof.

◇ Op 23 December j.l. vertrok eveneens met het lijnstoestel naar Nederland met gezinsscheidingsverlof, 3e stm. M. Kerkhoff.

◇ Adjunct-chef T. D., de heer B. de Jager keerde op 5 December j.l. met de *Constellation* in Djakarta terug, na gezinsscheidingsverlof. Met het lijnvliegtuig van 9 December arriveerde in Djakarta uit Nederland empl. P. W. G. Gout, terwijl op 14 December j.l. empl. A. van Leeuwen te Kemajoran arriveerde. Met het vliegtuig van 22 December arriveerden in Indonesie empl. (BaasB) J. H. Happé en empl. J. van der Lijn.

JUBILARISSEN IN JANUARI

1 Januari

F. Mamoedi	Hoofdklerk II	Menado
Marsono	1e kajuitskok	
Jakoep	Olieman	
Maoe Kasah	Olieman	
Asan	1e Mandur	
Maoe Bitin	Serang	

6 Januari

Mr. W. M. Hens	President-directeur	Hoofdkantoor
M. Soekarno	Hoofdklerk II	Cheribon.

9 Januari

H. L. Oei	Hoofdwerktuigkundige
-----------	----------------------

Eelderink (echtgen. empl. Mr. D. Jongejan) die te Singapore debarkeerde en Mevr. E. D. Stolk-Voermans (echtgen. empl. J. A. Stolk).

◇ Het nieuwe m.s. *Sambas*, het tweede in de serie der drie bijbestelde houtschepen der maatschappij, is op 21 December j.l. uit Amsterdam op zijn maidenreis naar Indonesie vertrokken. Deze nieuwe aanwinst komt naar Indonesie volgens de route Port Said-Aden-Penang-Port Swettenham en Singapore.

Inmiddels is het zusterschip, het m.s. *Sanana*, op 2 Januari j.l. te Tandjung

veerde met het lijntoestel der K. L. M. op 10 December j. l. de nieuw aangenomen 4e stm. J. Elema.

◇ Met de *Constellation* van 16 December j. l. vertrok uit Djakarta naar Nederland voor E. V. 2e stm. J. R. v. Willigenburg.

◇ Wegens afkeuring werd eervol ontslag verleend aan 4e wtk. L. Roest, die daarop met het m.s. *Sibajak* op 13 December j.l. naar Nederland terugkeerde.

◇ Een aantal 11. wtkn. werd aangesteld tot 5e wtk. bij onze maatschappij; het

Geen receptie

De enigszins onzekere omstandigheden hebben de directie doen besluiten om de gebruikelijke Nieuwjaarsreceptie te Djakarta op 1 Januari j.l. niet te doen plaats hebben.

Oorlogsbodems „racewagens” van commerciële scheepsbouw

Nederland gaf de toon aan.....

Voor een land met een belangrijke scheepsbouw als Nederland is het bezit van een actieve, vooruitstrevende marine een zegen. Immers: op dit gebied is de marine enig. Zij werkt —als het goed met haar is gesteld— dynamisch. Zij wordt in de scherpste wedstrijd, die men zich kan gedenken— de oorlog en haar voorbereiding— opgezweept tot het stellen van steeds hogere eisen aan de schepen.

Het marineschip is een technische merkwaardigheid. Het moet zo klein mogelijk zijn om snel te kunnen wenden en zijn diepte moet zijn berekend op minder diepe havens en vaarwaters. Maar de bouwer van het marineschip moet dit ook een zo snel mogelijke vaart geven. Hij moet plaats vinden voor zoveel mogelijk brandstof, om zo lang mogelijk te kunnen varen, voor de artillerie en voor de vele moderne instrumenten, die het schip behoeft. Bij de zwaardere schepen komt daarenboven nog de bepantsering. Dit alles moet worden bijeengebracht in een minimum van ruimte en met een zo laag mogelijk gewicht. De bouw vergt een voorbeeldeloze efficiency.

„Racewagen”

Het oorlogsschip vervult ten aanzien van de commerciële scheepsbouw in zekere mate de rol van de racewagen bij de productie van de vracht- en personenauto's. De industrie voor economisch gebruik volgt, weliswaar op een afstand, maar zij volgt.

De bouwer moet risico's durven nemen, hoe gevaarlijk het ook kan zijn, wanneer een marineschip door gebrek aan bedrijfszekerheid op een critiek ogenblik uitvalt. Hij moet immers het allernieuwste leveren om de oorlogsbodems tegenover die van de tegenstander gevechtswaardig te maken. Zijn schip moet niet alleen hoge snelheden bereiken, maar bovendien zijn vaart binnen de kortst mogelijke tijd zo hoog mogelijk kunnen opvoeren.

Had de koopvaardij reeds genoeg motoren, die 100 tot 200 omwentelingen per minuut maken en een 70 k.g. per a.p.k. wogen, de marine had gedurende de oorlog op haar onderzeeboten al kleine Dieselmotoren in gebruik van slechts 14 k.g. per a.p.k.

Crescendo

Zo worden thans de onderzeebootmotoren, die gedurende de oorlog en-masse werden gemaakt, al ge-

bruikt bij een scheepsbouw, waarin zij bijzonder uitblinken: die van de sleepboten.

Maar de marine zelf vergt nu al weer motoren van 5 k.g. per a.p.k. Daartoe is speciaal materiaal nodig alsook de opvoering van het aantal omwentelingen. Was men tot dusverre tevreden met 450 omwentelingen per minuut, nu eist de marine reeds 1000 en in stede van motoren met kleine vermogens van 600 a.p.k. verlangt zij nu eenheden van 1500 a.p.k. hetgeen tengevolge heeft, dat onze industrie op dit punt op één lijn blijft met die van Engeland en Amerika. En niet alleen, dat de marine door haar bestellingen onze industrie naar haar niveau optrekt, zij werkt ook met haar samen. Wanneer een fabriek een motor voor de koopvaardij levert, dan hoort zij daarvan betrekkelijk weinig meer. Maar de marine, die er belang bij heeft, dat haar leveranciers op de hoogte blijven, deelt hun haar ervaringen mede en geeft aanwijzingen. Ook staat zij in contact met verschillende laboratoria, met het scheepsbouwkundig proefstation te Wageningen en met de Technische Hogeschool.

Zo werkt zij voor de industrie en voor de betrokken wetenschappen practisch als een researchbedrijf, terwijl zij door haar bestellingen, die zoveel mogelijk hier te lande worden gedaan, de industrie de gelegenheid geeft haar outillage te vernieuwen en te moderniseren.

Lassen

Men heeft indertijd veel gesproken en geschreven over het z.g. „pocket-battleship”, een grote technische prestatie, waarbij de Duitsers —beperkt als zij waren door het vredesverdrag van Versailles— in 10.000 ton een klein slagschip wisten samen te dringen. Zij pasten daartoe het elektrische lassen toe en bespaarden het gewicht der klinknagels. Zij ondervonden echter tot hun schade, dat hun lasmethoden niet per-

fect waren, zodat hun gelaste schepen minder goed bestand bleken tegen het vijandelijke vuur.

Echter, de Nederlandse marine, die een ander en beter procédé toepaste, had succes. Zij begon in 1925 met het lassen van onderdelen en in 1932 wist zij deze methode reeds toe te passen voor de primaire delen van onderzeeboten. De O-16 voldeed opmerkelijk goed en toen met de volgende boten het lassen ook werd toegepast voor gewoon staal, profiteerde ook de koopvaardij van deze evolutie en gingen haar scheepsbouwers er toe over ook de verticale verbindingen te lassen.

De marine stelde ten aanzien van het staal, dat zij voor het lassen behoefde, haar eisen hoog, zó hoog, dat de Duitse marine deze eisen in 1936 overnam, nadat zij deze in 1932 nog als „belachelijk” had gekwalificeerd. De *Tromp* werd, mede dank zij deze veeleisendheid, een voorbeeldig schip en er bestaat verband tussen het streven van de marine om een duikboot door het weglaten van de klinknagels een dertigtal meters dieper te kunnen doen duiken en de bouw van de brug bij het stadion te Feijenoord uit het harde staal, dat de marine nodig had gehad.

Voorbeeld der K.M.

Het feit, dat Nederland op het gebied van het electrisch lassen voor de oorlog een vooraanstaande plaats innam en over een voortreffelijk —intussen door de oorlog wat achterop geraakte— outillage beschikte, ontstond uit de stoot, die de marine had gegeven door een vroegtijdige toepassing van dit procédé. Men zat er nimmer stil. Men dacht uit en experimenteerde en zo had de Nederlandse marine ook met haar vuurleidingen in 1940 een voorsprong op de Britten. De Amerikanen namen voor hun slagschepen de anti-luchtvaartleiding van onze *Van Kinsbergen* over.

En het was een Nederlands marine-officier, die —hoewel niet voldoende erkend in eigen land— een revolutie teweeg bracht op het gebied van de onderzee-oorlog door het uitvinden van de „snuiver”, die de onderzeeboot in staat stelt lang en snel onder water te varen.

Onze marine is een bij uitstek vooruitstrevend bedrijf, dat leeft in al zijn geledingen en dat daardoor in onze scheepsbouw een creatieve rol kan vervullen. Maar wil dit zo blijven dan moeten wij onze marine behouden als een dienst, die de moed niet behoeft te laten zakken, die de geest vaardig houdt en haar tradities handhaaft.

Uit: „*Alg. Handelsblad*”

Voetbal:

K.P.M.-veteranen bijten van zich af

Twee achtereenvolgende overwinningen.

Na een rustperiode van enkele weken bonden de K.P.M.-veteranen met een tussenpoos van een week de strijd aan tegen de Box-Club en de veteranen van B.V.C. De K.P.M. heeft zich in beide wedstrijden duchtig geweeerd.

Box - K.P.M.: 3-4

Voor de aanvang van de wedstrijd wist niemand, of de Boxclub nu met een veteranenelftal in het veld zou komen of niet. Toen het elftal het veld op kwam, bleek terstond, dat het bijna geheel uit jonge kerels bestond.

Wellicht is dit de reden geweest, dat het de Boxclub nogal moet hebben gestoken, dat zij met de rust een achterstand van 0-1 hadden, dank zij een listig hoogschot v. mr. De Koe. In ieder geval pakten de Britten in de tweede helft behoorlijk stevig aan, zodat uiteindelijk twee K.P.M.-ers — dr. Reyenga en Van Ginniken — vrij aanzienlijke averij „onder de waterlijn” opliepen. De enige speler, die voor enige tijd werd uitgeschakeld, was echter een Brit. Ondanks het forse spel konden de Britten een nederlaag niet ontlopen. De K.P.M. scoorde n.l. nog driemaal (2× door doc Reyenga en 1× door de heer Harinck). Hiertegenover stonden slechts 3 Boxgoals. Van de wedstrijd kan worden gezegd, dat hij gevaarlijk was voor de bloeddruk.

K.P.M. - B.V.C.: 3-2

Voor de ongeslagen B.V.C.-veteranen

was deze wedstrijd tevens de afscheidsmatch voor de vertrekkende Bornkamp. Het spreekt vanzelf, dat dit een extra-aansporing was om nu eindelijk eens van de K.P.M.-veteranen te winnen. De beide vorige derbies zijn n.l. in een gelijk spel geëindigd.

Ondanks het feit, dat de K.P.M. bij de rust met 1-0 voorstond (door een doelpunt van Walet), leek het er op, dat B.V.C. in haar opzet zou slagen.

K.P.M.-watersportvereniging:

Voorlopige bestuursmutaties

Wegens zijn overplaatsing naar het agentschap Palembang is de voorzitter van de Watersport vereniging, de heer C. W. Radius, per 14 December j.l. als zodanig afgetreden. De penningmeester de heer Scheefhals, is in September jl. afgetreden, eveneens wegens zijn overplaatsing naar Palembang. Op verzoek van het bestuur werd diens functie intussen met grote voortvarendheid waargenomen door de heer H. den Exter.

Voorts zag de heer Ch. A. de Roy van Zuydewijn zich genoodzaakt om zijn functie als commissaris-materieel beschikbaar te stellen, terwijl tenslotte de commissaris Varend Personeel, de heer J. R. van Willigenburg, bedankte wegens zijn vertrek naar Nederland.

Conform het bepaalde in de statuten rust op het zittende bestuur de taak om in de opengevallen bestuursfuncties voor het lopende verenigingsjaar te voorzien.

Het bestuur kan thans mededelen, dat de volgende heren zich — na ampele overweging — voor het waarnemen van de opengekomen functies beschikbaar hebben gesteld:

voorzitter: M. P. Koning (chef Afd. Secr.); vice-Voorzitter, tevens comm. materieel: L. W. Wakka (adj. chef. N. D.); penningmeester: H. den Exter (P. Z.).

In de functie van Varend Commissaris zal nog nader worden voorzien.

In afwachting van de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering in Februari

De 0 was uit die periode wel aan veine (voor de K.P.M.) te danken, want B.V.C. was sterker.

Na de rust pakte B.V.C. extra aan en ditmaal boekte zij succes. De score veranderde in een 1-2 B.V.C.-voorsprong. Met een mooie kopbal uit een vrije schop, maakte de heer Harinck echter voor de K.P.M. gelijk, terwijl Moerman kort voor het einde opeens wist door te breken en van grote afstand inschoot (3-2).

Voor de B.V.C.-veteranen was deze nederlaag uiteraard een teleurstelling. De reacties waren echter bijzonder sportief.

Als aandenken werd den scheidenden B.V.C.-veteraan Bornkamp een K.P.M.-oorlogsgebedenboek aangeboden.

zullen de genoemde heren dus als waarnemende bestuursleden optreden, waarna in genoemde ledenvergadering over de definitieve aanstelling bij de gebruikelijke stemming zal worden beslist.

Het bestuur maakt van deze gelegenheid gebruik er op te wijzen, dat de verre van eenvoudige taak van de penningmeester belangrijk kan worden verlicht door aan het einde van de maand, onmiddellijk na ontvangst van salaris, even bij hem langs te lopen voor het voldoen van de contributieplicht.

Dit geldt uiteraard voornamelijk voor die leden, bij wie de penningmeester steeds herhaaldelijk de kwitantie moet aanbieden en voor de leden buiten het hoofdkantoor, die voor de penningmeester moeilijk bereikbaar zijn.

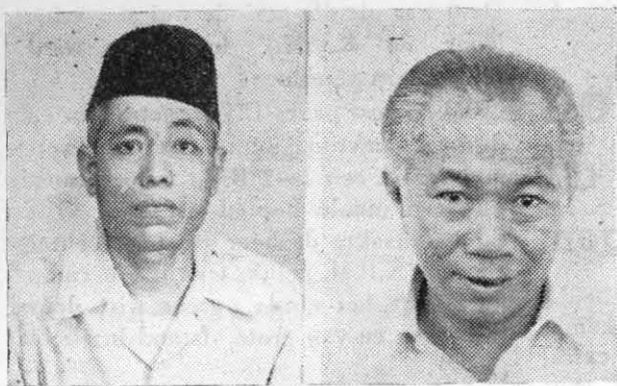

„You get no promotion, this side of the ocean.”

„Jajasan Pensiun dari N. V. Kon. Paketvaart Mij. di Indonesia”

Naar wij vernemen, is op 29 December 1950 ten overstaan van notaris Mr. N.A.M. v. Altena de acte gepasseerd, houdende de statuten van de door de N. V. Koninklijke Paketvaart Maatschappij opgerichte stichting:

„Jajasan Pensiun dari N.V.
Koninklijke Paketvaart
Maatschappij di Indonesia”
De stichting is te Djakarta
gevestigd.

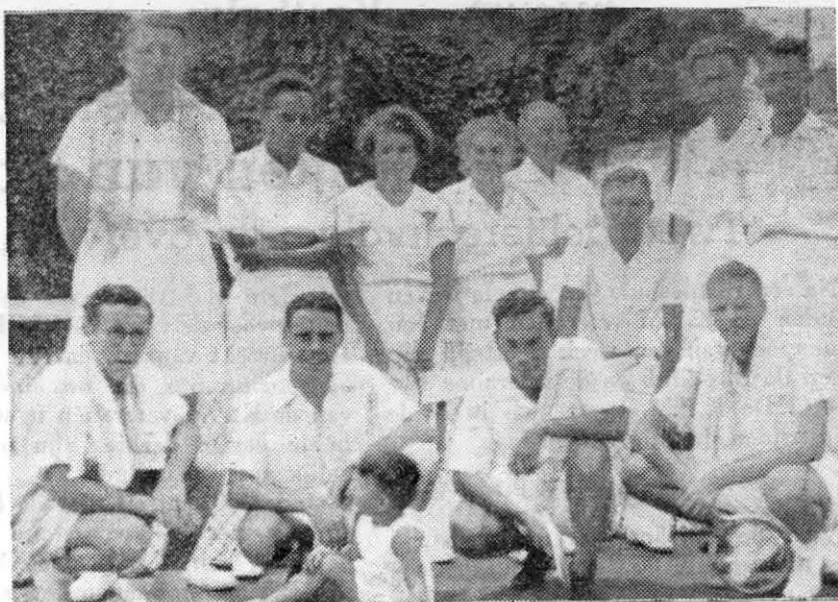

1

2

OVERZICHT

in beeld

3

*

4

Bij de foto's

Zoals gebruikelijk bij het eerste nummer van een nieuwe Uitlaat-jaargang is „Overzicht in beeld” overgeplaatst naar pagina 12, om op de midden-pagina's ruimte te maken voor de promoties.

1) Op het Makassar-agentschap onzer maatschappij had onlangs een 35-jarig jubileum plaats. Op 8 December j.l. herdacht op de afdeling Vrachtzaken 2e klerk Oesing Daeng Pagesa deze heugelijke dag. Ten overstaan van het kantoorpersoneel werd de heer Oesing toegesproken door de agent, die hem de Paketvaart-legpenning overhandigde. Zijn collega's boden hem ter herinnering aan deze dag een hangklok en een thermosfles aan.

2) Op het Hoofdkantoor te Djakarta vierde Hoofdklerk II J. N. K. W. Kandou werkzaam bij de afdeling P.Z./N.D., op 16 December j.l. zijn 25-jarig jubileum.

3) In Surabaya is men onlangs overgegaan tot de oprichting van de „Tennisvereniging der K.P.M.”, die een onderafdeling vormt van de centrale sportorganisatie van het personeel onzer maatschappij, de *Sport Vereniging Paketvaart*. In het begin ondervond de Surabaiasche tennisvereniging nog enkele moeilijkheden door materiaal-gebrek, maar nu slaat men er flink op los.

4) Aan boord van het m.s. *Banjoewangi* werd, binnenliggend te Semarang, op 10 December j.l. het 25-jarige dienstjubileum gevierd van hoofdwk. J. Joha. In de met vlaggen versierde salon van het schip hadden zich bij deze gelegenheid behalve de etat-major en de onderofficieren van de *Banjoewangi*, eveneens de Gezagvoerder, hoofdwk. en eerste stuurman van het ter rede liggende s.s. *Plancius*, alsmede de agent Semarang, de eerste employé en de rede-employé verzameld om dit heugelijke feit gezamenlijk te vieren. Door de zwaar doorstaande deining was het niet mogelijk dames mee te nemen.

5) Twee K.P.M.-ers, die reeds aan heel wat verlofgangers een prettige vakantie hebben bezorgd. De beheerder van het „Bali-Hotel” onzer maatschappij te Den Pasar, hoofdempl. C. J. Vermaire (links) en de eerste geëmployeerde, de heer J. Kok.

5